

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE**

Illum 19 ta' Jannar, 2021

Rikors Guramentat Nru: 1106/2013 AF

Portanier Developments Limited (C-29075)

vs

Perit Vince Cassar bhala Chairman ghan-nom u in rappresentanza tal-Awtorità ta' Malta Dwar I-Ambjent u I-Ippjanar

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tas-socjeta attrici Portanier Developments Limited, li permezz tiegħu wara li ġie premess illi:

Is-socjetà attrici Portanier Developments Limited fid-9 ta' Awwissu 2002, permezz ta' applikazzjoni 03504/02, applikat sabiex tingħata permess halli tizviluppa s-sit li hija għandha gewwa St. Joseph High Road, Hamrun. Din l-applikazzjoni kienet tikkonsisti fil-bini ta' appartamenti u *underlying garages* flok il-bottling plant tas-socjetà attrici, liema *bottling plant* ma kienitx għadha qed tintuza.

Is-sit kien sit industrijali fil-qalba ta' zona residenzjali. Barra minn hekk, is-sit ma kienx għadu qed jintuza bhala fabbrika u b'hekk wieħed kien jistenna li t-talba magħmula mis-socjetà attrici, sabiex fabbrika titneħha minn zona residenzjali u s-sit jigi konvertit f'residenzi, kienet talba li kellha tintlaqa' immedjatamente, jekk mhux sahansitra inkoraggita.

Hames snin wara din l-applikazzjoni, fis-27 ta' Lulju 2007, l-Awtorità konvenuta approvat *outline development permit* lis-socjetà attrici Portanier Developments Limited, sabiex tizviluppa s-sit fil-manjiera minnha rikjestha. Tali *outline development permit* kellu validità ta' hames snin (vide Dok. A).

Il-hrug ta' *outline development permit* ta' lis-socjetà attrici Portanier Developments Limited, aspettazzjoni legittima (*legitimate expectation*) u dritt kwezit, li dement illi l-applikazzjoni għal *full development permit* kienet fil-parametri tal-*outline development permit*, allura il-*full development permit* kellu jinhareg.

A bazi ta' dan, is-socjetà attrici Portanier Developments Limited applikat għal *full development permit* permezz tal-applikazzjoni PA 07305/07. **Din l-applikazzjoni kienet in konformità shiha mal-kontenut tal-*outline development permit*.** Din l-applikazzjoni saret fid-29 ta' Novembru 2007.

Il-case officer fir-rapport tieghu, kif kien legittimu u mistenni, irrakkomanda illi l-permess kif mitlub kellu jinghata. Dan ukoll in vista tal-fatt illi l-applikazzjoni ghal *full development permit* kien fiha inqas zvilupp minn kemm kien già gie approvat fl-*outline development permit*. Fil-fatt il-Case Officer's report jibda biex jghid: "The proposed development is acceptable since further to the issuing of an outline permit granting an internal development on site. The proposed development complies with the DC2007 polices." (vide Dok. B).

L-applikazzjoni giet rinfaccata b'serje twila ta' dewmien (*delays*) assolutament mhux necessarji u ragonevoli fl-ipprocessar tagħha, u l-applikazzjoni għamlet zmien twil, tigbor it-trab quddiem ufficċjali tal-Awtorità konvenuta.

Fil-frattemp, is-socjetà attrici Portanier Developments Limited, kienet dahlet f'konvenju ghall-bejgh effettiv tas-sit in kwistjoni. Permezz ta' dan il-konvenju s-socjetà attrici Portanier Developments Limited kienet ser tissalda d-dejn li kellha fis-somma ta' €8,152,806. Dan il-konvenju kien jistipula li, "*This final share transfer shall be concluded on condition that MEPA outline application presently bearing reference PA 3504/02 is approved and that a full development permit is granted for a developable area of a minimum of 21,000 square metres*". Il-konvenju kien jiprovd iċċi għal riduzzjoni ta' prezz jekk jinhareg permess ta' inqas minn 21,000 metri kwadri. Il-konvenju kellu validità ta' sittin gurnata mill-hrug ta' *full development permit* purché tali hrug ma jdumx iktar minn sentejn mill-15 ta' Frar 2006. (vide Dok. C).

Minhabba d-dewmien inutili tal-Awtorità fl-ipprocessar tal-applikazzjoni, l-konvenju in kwestjoni skada, u b'hekk il-possibilità li kellha s-socjetà Portanier Developments Limited li tbiegh l-interess illi kellha fl-art u li tinkassa €8,152,806 spicca.

Għalkemm l-applikazzjoni kienet:

- a) Sewwa fil-parametri tal-*outline development permit*, li l-istess Awtorità kienet harget;
- b) *Recommended to grant*, u
- c) Il-progett kien approvat ukoll mill-Awtoritajiet Sanitarji,

fid-29 ta' Lulju 2010, l-applikazzjoni giet ikkonsidrata mill-bord tal-Awtorità konvenuta, u l-istess bord deherlu li, dak li qalu l-Awtoritajiet Sanitarji, l-ufficcjali stess tal-MEPA li rrakkomandaw l-applikazzjoni favorevolment, u dawk ukoll li kienu hargu l-*outline development permit*, ma kien ifisser xejn, bil-konsegwenza illi l-applikazzjoni, kontra kull stennija legittima, giet rifjutata. (vide Dok. D).

Sussegwentement is-socjetà attrici Portanier Developments Limited applikat ghal rikonsiderazzjoni u fit-23 ta' Marzu 2012 u din inghatat. (vide Dok. E).

Minn analizi tal-fatti jirrizulta illi dewmien ta' ghaxar snin sabiex tigi pprocessata applikazzjoni huwa dewmien assolutament mhux accettabbli. Barra minn hekk, l-agir tal-Awtorità fid-29 ta' Lulju 2010, meta rrifjutat l-applikazzjoni ghal *full development permit* kien agir skorrett u illegali, u li jilledi d-drittijiet tas-socjetà attrici Portanier Developments Limited.

Bhala konsegwenza ta' dan id-dewmien, u tal-agir tal-Awtorità konvenuta, s-socjetà attrici sofriet danni kbar, konsistenti f'telf enormi ta' introjtu fil-prezz fuq il-bejgh tas-sit.

L-Awtorità konvenuta giet debitament interpellata tersaq ghall-likwidazzjoni u hlas ta' danni minnha kkagunati, izda baqghet inadempjenti.

Intalbet din il-Qorti sabiex:

1. Tiddikjara li l-Awtorità ma setghetx tichad l-applikazzjoni ghal *full development permit*, gialadarba kienet già harget *outline development permit*, u l-applikazzjoni ghal *full development permit*, kienet/ pjenament fil-parametri tal-istess *outline development permit*.
2. Tiddikjara illi l-Awtorità konvenuta damet zmien mhux ragonevoli sabiex ipprocessat l-applikazzjonijiet PA 03504/02 u PA 07305/07 tas-socjetà attrici.
3. Tiddikjara li minhabba l-agir tal-Awtorità kovenuta fil-hrug tar-rifjut tal-*full development permit* fid-29 ta' Lulju 2010,

kif ukoll minhabba d-dewmien fl-ipprocessar tal-applikazzjonijiet tas-socjetà attrici, l-istess socjetà attrici sofriet danni li ghalihom hija responsabbli l-Awtorità konvenuta.

4. Tillikwida d-danni hekk ikkagunati.
5. Tikkundanna lill-Awtorità konvenuta thallas lis-socjetà attrici d-danni hekk likwidati.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk tal-protest gudizzjarju tas-26 ta' Lulju 2012 u bl-imghaxijiet legali kontra l-Awtorità konvenuta li hija minn issa ngunta ghas-subizzjoni.

Rat id-dokumenti annessi.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-Perit Vincent Cassar bħala Chairman għan-nom u in rappreżentanza tal-Awtorità ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar, li permezz tagħha eċċepixxa illi:

Preliminarjament, l-improponibilità tal-azzjoni attrici u dana peress illi l-Awtorità esponenti hi azzjonabbi għad-danni biss fil-kuntest ta' azzjoni għal stħarrig gudizzjarju ta' ghemil amministrattiv skond l-Art. 469A tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, u fil-parametri u skond il-kriterji hemm stabiliti. Ma jidhirx illi l-azzjoni odjerna hi wahda ta' stħarrig gudizzjarju ta' ghemil amministrattiv.

Preliminarjament ukoll u bla hsara ghall-premess, il-preskrizzjoni tal-azzjoni attrici bit-trepass ta' sentejn, abbazi tal-Artikolu 2153 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta. Jekk l-azzjoni odjerna hi wahda ta' stħarrig gudizzjarju ta' ghemil amministrattiv, qed tigi sollevata wkoll id-dekadenza tal-azzjoni attrici bit-trepass ta' sitt xhur, ai termini tal-Art. 469A (3) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Preliminarjament ukoll, is-socjetà rikorrenti m'għandiex l-interessi guridiku mehtieg sabiex tippromwovi l-istanza attrici kull fejn din tirreferi għal drittijiet naxxenti minn, u dewmien konness mal-applikazzjoni u l-process relativ għall-hrug ta' *Outline Development Permit* bir-riferenza 3504/02. Dana peress

illi l-applikant f'dik il-procedura kien George Portanier proprio, u mhux is-socjetà Portanier Developments Limited – ara Dok. A anness mar-rikors mahluf – u ghalhekk is-socjetà rikorrenti m'ghandha l-ebda jedd naxxenti minn dik l-applikazzjoni.

Subordinatament u bla pregudizzju ghall-premess, hu karenti fis-socjetà attrici d-dritt litigjuz, stante li hi ttrasferiet lil terzi l-proprietà li l-permess ta' zvilupp dwarha jifforma l-bazi tal-azzjoni attrici.

Din l-Onorabbi Qorti m'ghandhiex gurisdizzjoni/kompetenza li tiehu konjizzjoni tal-ewwel talba, stante li tali gurisdizzjoni/kompetenza skond il-Kap. 504 u qabel il-Kap. 356 tal-Ligijiet ta' Malta hi radikata esklussivamente fit-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar (qabel il-Planning Appeals Board), li mid-decizjonijiet tieghu hemm appell lill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri).

Bla hsara ghal premess, l-ewwel talba hi legalment insostenibbli billi l-hrug tal-*outline development permit* ma jaghtix xi dritt assolut lill-applikant li jottjeni *full development permit*, partikolarment jekk bhala ma gara fil-kaz odjern, dak rikjest mill-applikant fil-*full development permit application* ikun imur lil hinn minn dak approvat fl-*outline development permit*.

It-tieni talba ma hijiex misthoqqa stante li kull dewmien lamentat gie mahluq mis-socjetà rikorrenti stess jew mill-Perit minnha nkarigat, fil-persistenza taghhom li jissottomettu proposta wara l-ohra biex jibnu zvilupp kontra dak permess bil-*policies* vigenti, konsistenti fi zvilupp eccessiv li kien ser iwassal ghal *overdevelopment*, kontra l-principji ta' *good urban design* u li kien ikerrah il-madwar anke fl-inkompatibilità tieghu mal-binjet tal-madwar.

It-tielet talba ma timmeritax akkoljiment billi r-rifjut originali ghall-hrug tal-*Full Development Permit* ma lleda l-ebda dritt tas-socjetà rikorrenti izda lleda biss aspettattiva mhux legittima li hija kellha. Dan b'zieda mal-fatt li l-konvenju li fih dahlet is-socjetà rikorrenti kien ilu zmien li skada qabel id-decizjoni dwar ir-rifjut tal-permess, u ghalhekk f'kull kaz ir-rifjut tal-permess ma kellu l-ebda incidenza fuq il-konvenju li kien ilu snin li skada.

Għar-ragunijiet għajja msemmija, l-Awtorità esponenti ma hi responsabbli ghall-hlas ta' ebda danni stante li ma kien hemm l-ebda dewmien irragjonevoli minn naha tagħha, izda kien hemm biss dewmien minn naha tas-socjetà rikorrenti.

Ir-raba' u l-hames talba għandhom ukoll għalhekk jigu michuda.

L-azzjoni attrici ma timmeritax akkoljiment billi s-socjetà rikorrenti, meta wieħed janalizza x'qed titlob, qegħda tirreklama l-hlas ta' danni wara li hi dahlet għal konvenju¹ fejn l-istess socjetà rikorrenti assoggettatu ghall-kundizzjoni li jinhareg permess tal-izvilupp favur tagħha sad-data partikolari, meta fid-data tal-iffirmar tal-istess konvenju, s-socjetà rikorrenti ma kellha l-ebda permess ta' zvilupp f'idejha. Ghazlet li tispekula u li tiehu sogru mhux meqjus, u għas-sogru skonsiljat tagħha, issa trid li tagħmel tajjeb l-Awtorità.

L-applikazzjoni ghall-hrug ta' *full development permit* saret fid-29 ta' Novembru 2007. Skond il-konvenju ffirmat mis-socjetà rikorrenti, dan il-konvenju kien sogġett għall-kondizzjoni li sa nofs Awwissu 2008, jinhareg il-*full development permit*, jigifieri s-socjetà rikorrenti intrabtet f'konvenju li kellu jinhargilha permess għal zvilupp massiv fi zmien tmien xħur u nofs mill-applikazzjoni tagħha! U issa, ghax ma nharix il-permess sa dik id-data irragjonevolment qasira, u waqa' l-konvenju, s-socjetà rikorrenti qed tfittex lill-Awtorità għad-danni. Madanakollu, jigi mizjud il-fatt li fil-process ghall-hrug tal-*full development permit*, is-socjetà rikorrenti għamlet insistenzi għal zvilupp li ma kienx gie mogħti xi dritt dwaru fl-*outline development permit*, u dan il-fattur fixkel l-ipprocessar tal-applikazzjoni.

Ukoll, l-allegat dewmien lamentat mis-socjetà rikorrenti sehh b'tort u htija tagħha, jew tal-Perit Arkitett inkarigat minnha, li għal darba darbtejn issottomettew proposti ta' zvilupp li ma kienux accettabbli ghall-Awtorità minn aspett ta' *planning* stante li kienu dak li riedet ir-rikorrenti gie accettat, kien sew iwassal għal zvilupp mhux permess bil-*policies* vigenti. Ukoll, anke kieku

¹ Interessanti hawn l-involviment tas-socjeta' l-ohra li tagħha hu direttur l-istess George Portanier

kien hemm xi dewmien minn naha tal-Awtorità, li ma hux il-kaz², dan ma jaghtix lok ghall-hlas ta' danni billi applikazzjonijiet bhal dawk mertu ta' din il-kawza jirrikjedu hafna xoghol, u ghalhekk jekk ikun hemm dewmien, jekk jista jissejjah dewmien, dan hu bilfors mehtieg stante l-volum ta' xoghol li jrid ikun isir biex l-Awtorità twettaq sew il-funzjonijiet tagħha. Dan ma kienx kaz, kif qed tikkontendi s-socjetà rikorrenti, ta' xi zvilupp li kellu jigi nkoraggit, izda kien kaz ta' zvilupp originarjament inacettabbli ghall-Awtorità, li gie accettat biss meta l-applikant ghamel *downscaling* u bidliet sostanzjali fil-binja minnu originarjament proposta.

B'riferenza ghal dak li jinghad fir-raba' u hames premessi tar-rikors mahluf, ma hux korrett jinghad li l-*outline development permit* kien ta lis-socjetà rikorrenti d-drittijiet ta' zvilupp li hi bdiet originarjament tinsisti dwarhom fil-process tal-*full development permit*. Jinghad ukoll li l-*case officer*, fil-process tal-*full development permit*, qabel biss b'mod kondizzjonat mal-izvilupp wara li s-socjetà rikorrenti bidlet b'mod sostanzjali l-proposti originali tagħha ghall-izvilupp. Ukoll, il-Bord tal-Awtorità esponenti kellu kull dritt li ma jaqbilx mal-*case officer* fis-sens li ma kienx marbut b'dak li rrakkomanda l-*case officer* lill-istess Awtorità u kif hu interpreta l-*policies*, u dana billi l-MEPA Board ma hux *rubber-stamp* tal-*case officers*, u allahares kellu jkun hekk. Il-korrettezza tad-decizjoni tal-Bord tal-Awtorità hi konfermata mis-socjetà rikorrenti stess, in kwantu imkien ma qed jinghad li din ma kienitx korretta meta ddecidiet li l-izvilupp propost kien imur kontra l-*policies*. Tali decizjoni tal-Awtorità kompliet tissahhah meta s-socjetà rikorrenti applikat għal *reconsideration*, u fil-process tar-*reconsideration* bidlet il-pjanti tal-izvilupp b'mod li gabet il-binja konformi mal-*policies*, u f'dan l-istadju l-Awtorità harget il-permess ta' zvilupp rikjest mir-riorrenti.

B'riferenza ghall-paragrafu numru tnax (12) tar-rikors mahluf, ma hux minnu li l-applikazzjoni damet ghaxar snin biex giet processata. Is-socjetà rikorrenti ssottomettiet applikazzjoni

² Il-kumment tas-socjetà rikorrenti li “l-applikazzjonijiet għamlet zmien twil, tigbor it-trab quddiem ufficċjali tal-Awtorita’ konvenuta” hu oggezzjonabbli

wahda, li damet anqas minn hames snin biex inghalqet b'mod definitiv, minhabba dewmien kagunat mis-socjetà rikorrenti.

Jispetta lis-socjetà rikorrenti li tressaq prova tad-danni minnha allegatament subiti, kif ukoll li ggib prova illi l-Awtorità tahti għal dawk id-danni. Ezami tal-konvenju esebit juri li s-socjetà rikorrenti ma tista' tilmenta mnn ebda danni.

Salvi eccezzjonijiet ohra u bl-ispejjez kontra s-socjetà rikorrenti.

Semgħet ix-xhieda prodotti.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet.

Semgħet it-trattazzjoni finali tal-partijiet

Rat li l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat illi permezz ta' din l-azzjoni, l-attriči qiegħda titlob lill-Qorti tikkundanna lill-Awtorità intimata tħallasha d-danni peress li i) l-attriči kellha aspettattiva leġittima li tingħata *full development permit* sabiex tiżviluppa l-art tagħha skont ir-rapport imħejji mill-case *officer* ġialadarba kien digħà ħareġ *outline development permit* għall-proġett u ii) l-Awtorità intimata damet żmien irraġjonevoli sabiex ikkunsidrat u ddeċidiet l-applikazzjonijiet PA 03504/02 u PA 07305/07.

Mill-provi prodotti jirriżulta li s-soċjetà attriči kienet is-sid ta' sit ġewwa Santa Venera li qabel kienet tintuża bħala *bottling plant* magħrufa bħala l-fabbrika tas-Seven Up. Fid-9 ta' Awwissu 2002, hija applikat mal-Awtorità intimata għall-*outline development permit* sabiex tiżviluppa din l-art u tibni minflok numru ta' appartamenti u *underlying garages*. Il-proġett kien jaħseb ukoll għal spazju kummerċjali.

Fis-27 ta' Lulju 2007, l-Awtorità intimata approvat *outline development permit* għall-iżvilupp tas-sit in kwistjoni. Il-permess innifsu ma jispecifikax id-dettal tal-iżvilupp ħlief illi l-

permess kien qiegħed jiġi appovat skont l-applikazzjoni u pjanti hemm imsemmija u čioè d-dokument PA 3504/02/1D. Mill-atti jirriżulta li din il-pjanta hija sempliċiment *site plan* li turi fejn hu s-sit. Fir-rapport tiegħu dwar l-applikazzjoni, il-case *officer* inkarigat isemmi illi l-iżvilupp propost jikkonsisti f'169 appartament, 1100 metru kwadru ta' spazju kummerċjali u 415 *parking space*.

L-attriči għalhekk applikat għal *full development permit* fis-27 ta' Novembru 2007. Fil-frattemp, u čioè fil-15 ta' Frar 2006, l-azzjonisti tal-attriči, l-Avukat Dottor Francis Portanier u ibnu George Portanier daħlu f'konvenju għall-bejgħ tal-ishma tas-soċjetà attriči. Parti mill-ftehim kien illi x-xerrejja prospettivi issaldaw id-dejn li kellha s-soċjetà attriči mas-soċjetà Portanier Brothers Limited fis-somma ta' €8,152,806 malli jsir it-trasferiment tal-ishma.

Il-ftehim kien soġġett għall-kundizzjoni li joħrog permess għall-żvilupp fuq is-sit. Ĝie stipulat li:

"The final share transfer shall be concluded on condition that MEPA outline application presently bearing reference PA 3504/02 is approved and that a full development permit is granted for a developable area of a minimum of 21,000 square metres of residential space, excluding the commercial area appearing on the plan marked as Dok. A, with colour green...."

Din il-pjanta ma ġietx esebita fl-atti tal-kawża. Il-partijiet fuq il-konvenju qablu wkoll li f'każ li l-intimata tapprova *area akbar* għall-iżvilupp, ix-xerrejja jkollhom iħallsu wkoll *premium* filwaqt illi jekk l-intimata tapprova *area iżgħar* għall-iżvilupp ta' appartamenti fuq is-sit, mis-somma miftehma ta' €8,152,806 kellu jsir tnaqqis *pro rata*. Fuq dan il-konvenju l-attriči ddikjarat illi hija ma kellhiex proprjetà immobбли oħra ħlief is-sit in-kwistjoni.

Bħala terminu ġie stipulat li, *'This promise of sale agreement shall be valid for sixty days from the issue of the full development permit contemplated above, but that in any event the maximum duration of this agreement shall not exceed two*

years six months from today.' B'dan illi jekk mal-iskadenza tat-terminu l-permess ikun għadu ma ġariġx, ix-xerrejja rriservaw favur tagħhom id-dritt illi xorta waħda jakkwistaw l-ishma fis-soċjetà attriči.

Il-case officer inkarigata sabiex tevalwa u tħejji rapport dwar l-applikazzjoni tal-attriči għall-full development permission irrakkomandat illi joħroġ il-permess għall-iżvilupp ta' 164 appartament, madwar 960 metru kwadru ta' spazju kummerċjali, 187 *one-car garages*, 45 *two-car garages* u 39 *parking spaces* mifrux fuq seba' sulari (inkluż żewġ sulari fil-livell sotterrani). Madanakollu, meta l-applikazzjoni waslet għand il-Bord tal-Awtorità intimata, din ġiet irrifjutata permezz ta' deċiżjoni tad-29 ta' Lulju 2010 għaliex ġie meqjus illi l-proġett propost ma kienx aċċettabbli kemm għaliex ma kienx permess skont il-policies vigħenti kif ukoll għaliex kien ser jikkostitwixxi 'overdevelopment'.

L-attriči setgħet appellat mid-deċiżjoni tal-Bord iżda minflok għaż-żejt li titlob għall-rikonsiderazzjoni. Wara li l-attriči aċċettat li tnaqqas in-numru ta' appartamenti li kienet qiegħda tipproponi li tibni fuq is-sit, il-permess ġareġ fit-23 ta' Marzu 2012. L-attriči bieġħet is-sit lil wieħed mill-vendituri li kien deher fuq il-konvenju originali fit-18 ta' Diċembru 2012 għall-prezz ta' €2,800,000.

L-attriči tgħid illi l-konvenju spiċċa skada f'Ottubru tal-2010 minħabba d-dewmien da parti tal-Awtorità intimata sabiex toħroġ il-full development permit. Tgħid ukoll illi minħabba l-krīži finanzjarja globali tal-2008, hija ma setgħetx issib bejgħ tas-sit in kwistjoni bl-istess prezz miftiehem fil-konvenju tal-2006. B'żieda ma dan kollu, l-attriči tisħaq illi kellha aspettattiva leġittima jew addirittura dritt kweżit li tingħata permess tiżviluppa s-sit tagħha bl-istess mod illi ġie approvat fl-outline development permit. Hija qiegħda tippretendi għalhekk id-differenza fil-prezz bejn dak maqbul fil-konvenju tal-2006 u l-prezz li bih inbiegħ is-sit fil-2012 u kif ukoll id-differenza fil-qliegh li kieku kienet tagħmel kieku l-Awtorità intimata approvat l-iżvilupp bin-numru ta' residenzi li tgħid li kellha dritt tiżviluppa skont l-outline development permit.

L-Awtorità intimata ressuet diversi eċċeazzjonijiet ta' natura preliminari. Il-Qorti ser tibda billi tindirizza l-kwistjoni dwar in-natura tal-azzjoni tal-lum. Filwaqt illi l-attrici tinsisti li l-azzjoni tal-lum hija waħda *sui generis* li permezz tagħha qiegħda titlob id-danni minħabba l-aġir tal-Awtorità intimata, l-intimata targumenta li kuntrarjament għal dak li tgħid l-attrici, il-kawża tal-lum hija fil-fatt azzjoni għal stħarriġ amministrattiv li setgħet biss issir ai termini tal-artikolu 469A tal-Kapitolo 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

Il-Qorti qieset kemm dak li jgħid l-imsemmi artikolu u kif ukoll il-ġurisprudenza ta' dawn il-Qrati, u tasal għall-konklużjoni li l-kawża tal-lum fil-fatt ma saritx skont l-artikolu 469A tal-Kap. 12. Filwaqt illi huwa minnu li skont l-imsemmi artikolu, egħmil amministrattiv ifisser, *'il-ħruġ ta' kull ordni, licenzja, permess, warrant, deċiżjoni jew ir-rifjut għal talba ta' xi persuna li jsir minn awtorità pubblika, iżda ma tinkludix xi ħaġa li ssir bl-ġhan ta' organizzazzjoni jew amministrazzjoni interna fl-istess awtorità* dak li qiegħda tilmenta dwaru l-attrici ma jaqa' taħt l-ebda paragrafu tal-ewwel sub-inċiż ta' dan l-artikolu. Żgur illi mhuwiex minnu li l-Awtorità intimata hija azzjonibbli biss għad-danni fil-kuntest tal-artikolu 469A. Il-Qorti qiegħda għalhekk tiċħad l-ewwel eċċeazzjoni u kif ukoll l-eċċeazzjoni tad-dekadenza tal-azzjoni a tenur tal-artikolu 469A(3).

L-attrici imbagħad teċċepixxi l-preskrizzjoni ai termini tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16. Fil-fehma tal-Qorti din il-preskrizzjoni mhijiex applikabbli. Kif qalet din il-Qorti diversament presjeduta fil-każ fl-ismijiet John Cordina et vs Pirella Supermarkets Limited et, tat-8 ta' Ĝunju 2017:

"Biex jiġi determinat liema perjodu ta' preskrizzjoni huwa applikabbli, il-Qorti trid tħares lejn in-natura tal-azzjoni intavolata mill-atturi. Il-liġi u l-ġurisprudenza tal-Qrati tagħna jagħmlu distinzjoni bejn tlett tipi differenti ta' danni u čioè (i) dawk joriġinaw minn delitt veru u proprju fejn il-perjodu preskrittiv huwa dak tal-azzjoni kriminali; (ii) dawk li joriġinaw minn kulpa akwiljana fejn il-perjodu preskrrittiv huwa ta'sentejn; (iii) u dawk li joriġinaw minn inadempjenza kuntrattwali fejn il-preskrizzjoni hija dik ta' ġames snin."

Il-Qorti taqbel mal-attriċi meta tgħid li hija mhux tixli lill-Awtorità intimata li kkawżatilha danni akwiljani. Meta l-Awtorità i) toħroġ *outline development permit* u ii) taċċetta il-ħlas għal xi applikazzjoni, tinħoloq relazzjoni ġuridika bejn l-istess Awtorità u l-applikant. L-Awtorità imbagħad għandha obbligu legali li tipproċessa l-applikazzjonijiet skont il-liġi. L-attriċi qiegħda tgħid allura li l-Awtorità intimata kellha fil-fatt obbligu legali favuriha li tirrispetta l-aspettattiva leġittima jew dritt kweżit li kienet tgawdi u kif ukoll li tipproċessa l-applikazzjonijiet tagħha skont il-liġi applikabbi. Ladarba allura l-attriċi qiegħda tixli lill-Awtorità intimata b'inadempiment ta' obbligu legali, il-preskrizzjoni ta' sentejn kontemplata fl-artikolu 2153 tal-Kap. 16 ma tapplikax (ara f'dan is-sens is-sentenza ta' din il-Qorti diversament presjeduta fl-ismijiet Perit Joseph Barbara et vs Segretarju tal-War Damage Commission, tal-15 ta' Ottubru 2003).

L-intimata imbagħad teċċepixxi li l-attriċi m'għandhiex l-interess ġuridiku meħtieġ biex tressaq din il-kawża sa fejn qiegħda tilmenta minn dewmien u aspettattiva leġittima naxxenti mill-*outline development permit* għaliex l-applikazzjoni ghall-ħruġ tal-*outline development permit* saret f'isem George Portanier u mhux f'isem is-soċjetà attriċi.

Il-Qorti tqis illi għalkemm huwa minnu li din l-applikazzjoni oriġinarjament saret minn George Portanier proprio, azzjonist u direttur tas-soċjetà attriċi, permezz ta' ittra tat-23 ta' Settembru 2004, il-Perit Edwin Mintoff, għall-applikant, talab tibdil fl-isem tal-applikazzjoni minn fuq is-soċjetà Portanier Brothers Limited, għal fuq isem is-soċjetà attriċi. L-ittra waslet għand l-Awtorità dakinhar tas-27 ta' Settembru 2004. Huwa veru li t-talba saret għan-nom ta' Portanier Brothers Limited, imma wisq jidher illi Portanier Brothers hija kumpannija oħra ta' George Portanier u l-perit sempliciement ha żball għaliex l-attriċi fil-fatt akkwistat din l-art mingħand Portanier Brothers Limited fil-21 ta' Novembru 2003. Fuq kollo, l-Awtorità intimata setgħet talbet kjarifika u mhux baqgħet għaddejja bħallikieku ma rċeviet xejn tant illi spicċat ħarġet il-permess f'isem George Portanier proprio xorta waħda. Din l-eċċeżzjoni qiegħda għalhekk tiġi miċħuda.

Permezz tal-eċċezzjoni sussegwenti, l-intimata teċċepixxi li huwa karenti d-dritt litiġjuż fis-soċjetà attrici stante li hija eventwalment bieġħet is-sit in kwistjoni lil terzi. Din l-eċċezzjoni lanqas m'għandha mis-sewwa. L-attrici qed tgħid li sofriet danni proprju ġħaliex bieġħet is-sit bi prezz ferm inqas milli kienet tbiegħu li kieku l-Awtorità ħarġet il-full development permit abbaži ta' dak approvat fl-outline development permit mingħajr dewmien. Din l-eċċezzjoni wkoll qiegħda tiġi miċħuda.

Permezz tal-aħħar eċċezzjoni preliminari tagħha l-intimata teċċepixxi li din il-Qorti m'għandhiex ġurisdizzjoni/kompetenza tieħu konjizzoni tal-ewwel talba stante li huwa t-Tribunal ta'Reviżjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar li huwa kompetenti jieħu konjizzjoni ta' din it-talba.

Il-Qorti tqis li mhijiex kompetenti tistħarreg il-kwistjonijiet purament ta' ippjannar li wasslu għad-deċiżjoni tal-Bord ġħaliex dan huwa mertu li huwa strettament u esklussivament tat-Tribunal tar-Reviżjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar, qabel il-Planning Appeals Bord, li mid-deċiżjoni tiegħu hemm appell lill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri).

Madanakollu, l-attrici mhijiex qiegħda titlob lill-Qorti tannulla xi deċiżjoni tal-Awtorità intimata u li kieku kien hekk, l-intimata kien ikollha raġun. L-attrici qiegħda titlob biss lill-Qorti tistħarreg u tiddeċċiedi jekk l-intimata setgħetx tirrifjuta l-applikazzjoni tal-attrici għal full development permit wara li ħarġet outline development permit għall-istess żvilupp. Għalhekk, din l-eċċezzjoni qiegħda tiġi miċħuda wkoll.

L-eċċezzjonijiet rimanenti tal-intimata ser jiġu indirizzati fil-konsiderazzjonijiet li ser tagħmel il-Qorti dwar il-mertu tal-każ. Il-Qorti ser tibda billi tqis l-argument tal-attrici li hija kellha aspettattiva leġittima jew dritt kweżit li tingħata full development permit sabiex tiżviluppa l-art tagħha skont dak approvat fl-outline development permit.

Dwar il-kunċett ta' aspettattiva leġittima, fis-sentenza fl-ismijiet Emvic Limited vs Il-Prim Ministro et, tal-4 ta' Novembru 2019, din il-Qorti diversament presjeduta qalet hekk:

"Illi l-qrati tagħna qiesu li 'aspettattiva leġittima' toħroġ minn sitwazzjoni legali, jiġifieri kemm-il darba jkun ippruvat li l-ħaġa li ġiet imċaħħda minnha l-parti kellha jedd għaliha. Minbarra dan, biex aspettattiva tkun waħda leġittima ma tridx tkun waħda li biex isseħħi tkun tikser xi jedd fundamentali ta' ħaddieħor. Lanqas ma jista' jkun hemm aspettattiva bħal dik fejn l-ewwel jinħoloq stat li jikser il-liġi u mbagħad dak li jkun jippretendi li jkun imħares f'dak l-istat;"

Dwar il-principju, l-attrici għandha raġun. Il-ġurisprudenza ta' dawn il-Qrati tgħallem illi meta l-Awtorită̄ intimata tkun ħarġet *outline development permit* għal żvilupp favur l-applikant li f'ismu jkun ħareġ dak il-permess, titnissel aspettattiva leġittima u anke dritt kweżit li għal dak l-iżvilupp l-applikant ikun jista' jaapplika u jingħata *full development permit*. Madanakollu, dan ma jfissirx illi l-applikant għandu dritt jibni li jrid fuq dik l-art għar-raguni li digġà ħareġ l-*outline development permit*.

L-*outline development permit* jistabilixxi biss aspettattiva leġittima favur l-applikant li fil-principju l-iżvilupp hu permissibbli però l-mertu proprju tal-applikazzjoni jiġi deċiż fuq il-fatti kollha bid-dettalji sħaħi tal-iżvilupp fil-faži tal-applikazzjoni għall-*full development permit*.

Kif jammetti l-perit tal-attrici stess, fl-*outline development permit* jiġi approvat biss is-*site plan*. Id-dettalji tal-iżvilupp jiġu studjati fid-dettal fl-istadju tal-*full development permit*. Fil-każ odjern jirriżulta li bil-ħruġ tal-*outline development permit*, l-attrici ngħatat id-dritt **fil-principju** li tiżviluppa s-sit tagħha billi twaqqa' xi partijiet mill-binja eżistenti u tibni minflok numru ta' residenzi u garaxxijiet. Imma l-pjanti dettaljati ta' dan l-iżvilupp, inkluż kemm ser jinbnew appartamenti, kellhom jiġu studjati u kkunsidrati mill-Awtorită̄ waqt l-evalwazzjoni tal-applikazzjoni għall-*full development permit*. Huwa minnu li fir-rapport tiegħu l-case officer inkarigat mill-evalwazzjoni tal-*outline development permit* kien ta' indikazzjoni ta' kemm-il appartament l-attrici kienet qed tipproponi li tibni fis-sit, imma b'daqshekk ma jfissirx illi l-attrici kellha xi aspettattiva leġittima jew dritt kweżit li tiżviluppa l-art tagħha kif tixtieq hi sempliċiment għaliex ir-rapport tal-case officer isemmi li l-

proposta tal-attriċi hija li tibni 169 appartament. Fl-istadju tal-*outline development permit*, dawn id-dettalji ma jiġux meqjusa u allura l-attriċi ma tistax tipprettendi li kellha xi dritt tiżviluppa l-art tagħha u tibni dak l-ammont ta' appartamenti abbaži tal-fatt li l-case officer isemmi dawn il-figuri fir-rapport tiegħu.

L-*outline development permit* stess jipprovdi illi,

*"this application is an outline development application and as such the details listed above are to be considered in this context. Further details, **number of units**, parking and layout will be assessed in the eventual full development application."*

Dan il-permess jimplika biss illi l-Awtorità kienet qiegħda tapprova l-proposta ta' 'Demolition of existing buildings, retention of building on St. Joseph High Road and construction of apartments and garages' skont il-pjanta PA 3504/02/ID li kif digħà ntqal hija biss site plan u li dak il-permess kien soġġett għal numru ta' kundizzjoniet. L-aspettattiva leġittima jew dritt kweżit li kellha l-attriċi kien illi tibni skont dak il-permess u xejn oltre.

Il-Qorti ghaddiet biex tqis l-ilment tad-dewmien. Jirrizulta illi l-attriċi ssottomettiet l-applikazzjoni għall-*outline development permit* (PA 0354/02) fid-19 ta' Ġunju 2002. Il-permess ġareġ fis-27 ta' Lulju 2007. Sussegwentment, l-attriċi ssottomettiet l-applikazzjoni għall-*full development permit* (PA 07305/07) fid-29 ta' Novembru 2007. Il-Bord irrifjuta l-applikazzjoni permezz ta' deċiżjoni tat-23 ta' Lulju 2010. L-attriċi talbet rikonsiderazzjoni tal-applikazzjoni u wara xi modifikazzjonijiet fil-pjanti sabiex jirriflettu l-proposta aġġornata tal-attriċi li tibni inqas appartamenti minn kemm oriġinarjament propost minnha, il-permess ġie finalment approvat permezz ta' deċiżjoni tal-Bord tat-22 ta' Marzu 2012.

Il-Qorti, wara li qieset bir-reqqa l-provi voluminuži prodotti f'din il-kawża, inkluż ix-xhieda tal-case officers li xehdu fid-dettal dwar x'wassal għad-dewmien sabiex iħejju r-rapporti tagħhom dwar iż-żewġ applikazzjonijiet in kwistjoni, tqis illi ma ġiex muri

li kien hemm dewmien irraġjonevoli fl-evalwazzjoni ta' dawn l-applikazzjonijiet da parti tal-Awtorità intimata.

M'hemmx dubju li l-progett in kwistjoni kien wieħed massicc u l-evalwazzjoni li kien fid-dover jesegwixxu l-case officers ma kienetx wahda leggera. Skont il-policies tal-intimata, l-applikant kelly jieħu ħsieb jissottometti numru konsiderevoli ta' studji, bħal *Traffic Impact Assessment*, minħabba l-kobor tal-progett u l-kumplessità tal-applikazzjonijiet kemm fl-istadju tal-outline development permit u kif ukoll għall-full development permit. Dawn l-istudji kellhom imbagħad jiġu kollha evalwati mill-case officers qabel dawn setghu jagħmlu r-rakkmandazzjonijiet tagħhom.

Mill-atti rriżulta trapass ta' hafna zmien għaliex il-case officers kienu jkunu qed jistennew li xi dokumenti ġodda jew pjanti modifikati jaslu mingħand il-perit tal-attriċi. Mhux hekk biss, imma l-case officers in kwistjoni spjegaw illi l-applikazzjonijiet kif originarjament ġew sottomessi mill-applikant, lanqas kienu aċċettabbli skont il-policies tal-Awtorità, imma l-prassi tal-Awtorità hija li minflok il-case officers jaqbdu u jirrakomandaw illi l-applikazzjoni tiġi rifutata għaliex mhijiex konformi mal-policies tagħha, ġeneralment jikkomunikaw mal-perit tal-applikant sabiex jippruvaw jaslu għall-soluzzjoni li tkun aċċettabbli għaż-żewġ naħat. Mingħajr ma tħaddi gudizzju dwar l-għaqal o meno ta' tali prassi, jidher illi fil-każ tal-lum din ġrat aktar minn darba u naturalment, kull darba li trid issir xi pjanta mill-ġdid jew modifikazzjoni oħra, iż-żmien jibqa' għaddej.

Il-case officer inkarigat biex jevalwa l-applikazzjoni għall-outline development permit xehed illi l-istess disinn tal-progett inbidel tlett darbiet. Fl-2004 it-tibdil tant kien radikali li kelly jibda kolloks mill-ġdid daqs li kieku daħlet applikazzjoni ġidida. Ix-xhud spjega wkoll li kien hemm informazzjoni, u hawnhekk qiegħed jirreferi għall-kwistjoni tal-btiehi tal-proprietajiet adjaċenti għas-sit, li saħansitra ntalbet fl-2002 u waslet għandu fl-2006. Ma jirrizultax lill-Qorti li l-applikazzjoni għamlet xi zmien twil "gathering dust" għand il-case officers.

L-attrici tiċċita mill-Artikolu 36 tal-Att dwar l-Ippjanar tal-İżvilupp, Kap. 356 tal-Liqijiet ta' Malta, kif kien jaqra fiż-żmien illi hija applikat għaż-żewġ permessi.

Dan l-artikolu kien jiddisponi hekk:

"(1) Hlief kif provdut fid-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu l-Awtorità għandha tieħu deċiżjoni dwar kull applikazzjoni għal żvilupp meta tkun

- a) *Għal żvilupp propost f'konfini ta' skema dwar provvedimenti temporanji jew f'konfini ta' żvilupp kif indikat fil-pjan lokali; u*
- b) *F'konformità ma' pjanijet ta' żvilupp u policies ta' ippjanar*

mhux aktar tard minn tnax-il ġimgħa wara li tkun validat l-applikazzjoni:

Iżda l-Awtorità tista' ttawwal dak iż-żmien biż-żmien addizzjonal ta' sitta u għoxrin ġimgħa billi tibgħat ittra reġistrata lill-applikant fejn tagħti r-raġunijiet, imsejsa fuq kunsiderazzjonijiet ta' ppjanar, għal dik l-estensjoni.

(2) Minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, fejn l-Awtorità, fiż-żmien oriġinali jew estiż kif imsemmi fis-subartikolu (1), tkun għarrfet lill-applikant li l-applikazzjoni tiegħu teħtieg studju dwar l-impatt ambientali, kemm skond xi li ġi oħra jew minħabba xi konsiderazzjoni oħra, jew fejn teħtieg dikjarazzjoni dwar l-impatt fuq it-traffiku, jew fejn l-Awtorità teħtieg konsultazzjoni ma' dipartimenti jew aġenzi ji governattivi, jew fejn jinħatar medjatur, jew matul il-perjodu meta l-uffiċċju ta' l-Awtorità jkunu magħluqa kif il-Ministru jista' jippreskrivi, il-perjodu meħud biex jiġu sottomessi l-istudji jew id-dikjarazzonijiet mill-applikant b'mod aċċettabbli lill-Awtorità, jew biex tingħata risposta mid-dipartimenti jew l-aġenzi ji governattivi, jew biex il-medjatur jagħti l-opinjoni tiegħu, jew meta l-uffiċċju ta' l-Awtorità jkunu magħluqa kif intqal,

ma għandux f'kull każ, jitqies bħala parti miż-żmien oriġinali jew estiż imsemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu.

Iżda dak iż-żmien ma jiġix hekk sospiż jekk it-talba ta' l-Awtorità biex isiru l-istudji jew dikjarazzjonijiet għal konsultazzjoni ma' dipartimenti jew aġenziji governattivi issir aktar tard minn tmienja u għoxrin ġurnata qabel ma jiskadi ż-żmien oriġinali jew estiż imsemmi fis-subartikolu (1).

(3) Jekk dipartment jew aġenzija governattiva ma jibagħtux ir-risposta tagħhom bil-miktub lill-Awtorità fi żmien erba' ġimġhat minn meta jirċievu t-talba mill-Awtorità dawn jitqiesu li ma għandhomx oġgezzjoni għall-applikazzjoni.

(4) Iż-żmien imsemmi fis-subartikolu (1), oriġinali jew estiż, għandu jiġi sospiż ukoll matul kull perjodu sakemm l-applikant, fuq talba ta' l-Awtorità, jissottometti pjanti emendati, tagħrif ġdid jew risposti għal xi oġgezzjoni magħmulha mill-Awtorità għall-applikazzjoni:

Iżda dak iż-żmien ma jiġix hekk sospiż jekk it-talba ta' l-Awtorità għal xi pjanti emendati, tagħrif ġdid jew risposti għal xi oġgezzjoni tagħha ssir aktar tard minn erbatax-il ġurnata qabel ma jiskadi ż-żmien oriġinali jew estiż imsemmi fis-subartikolu (1)

(5) Meta jagħlaq iż-żmien, oriġinali jew estiż, imsemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu u l-Awtorità ma tkunx iddeċiediet dwar l-applikazzjoni, l-applikant jista' permezz ta' ittra reġistrata liċ-Chairman ta-Bord jitlob li jsir dwar l-applikazzjoni tiegħu kif maħsub fis-subartikoli li ġejjin ta' dan l-artikolu.

"(6)(a) Meta ċ-Chairman tal-Bord jirċievi ittra reġistrata bħal ma msemmi fis-subartikolu (5) ta' dan l-artikolu hu għandu fl-ewwel lok jistabbilixxi jekk iż-żmien oriġinali jew estiż imsemmi fis-subartikolu (1) ikunx skada. Jekk iċ-Chairman tal-Bord jidħir lu li ma jkunx il-każ, għandu jinforma lill-applikant u jinformah bir-raġuni l-għala dak iż-żmien ma jkunx hekk skada.

- (b) Jekk iż-żmien ikun skada, č-Chairman tal-Bord għandu jordna lid-Direttur biex fi żmien ħamest ijiem tax-xogħol mid-data meta č-Chairman tal-Bord ikun irċieva dik l-ittra, id-Direttur jiproċessa l-applikazzjoni u jagħmel ir-rapport dwar l-applikazzjoni lič-Chairman tal-Bord.
- (c) Meta č-Chairman tal-Bord jirċievi r-rapport tad-Direttur jew ikunu għaddew il-ħamest ijjien tax-xogħol imsemmija fil-paragrafu (b) ta' dan is-subartikolu huwa għandu jpoġġi l-applikazzjoni fuq l-aġenda tas-seduta li tkun tmiss ta' l-Awtorità jew il-Kummissjoni, skond il-każ, u l-Awtorità jew il-Kummissjoni, skond il-każ, għandha fl-ewwel seduta, jew bil-kunsens ta' l-applikant f'seduta ulterjuri, tiddeċiedi jekk l-applikazzjoni hiex waħda li taqa' taħt is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu u d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (6) ta' l-artikolu 13 m'għandhomx jaapplikaw.
- (d) Jekk l-Awtorità jew il-Kummissjoni, skond il-każ, tiddeċiedi li l-applikazzjoni tkun waħda li taqa' taħt is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, l-Awtorità jew il-Kummissjoni, skond il-każ, għandha minnufih tgħaddi biex toħroġ il-permess għall-iżvilupp bi jew mingħajr kundizzjonijiet kif jidhrilha xieraq.
- (e) Jekk l-Awtorità jew il-Kummissjoni tiddeċiedi li l-applikazzjoni mhix waħda li taqa' taħt is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, l-Awtorità jew il-Kummissjoni, skond il-każ, għandha tibgħat l-applikazzjoni lid-Direttur biex jiproċessa l-istess applikazzjoni skond il-liġi.
- (f) Jekk l-applikazzjoni ma tingiebx quddiem l-Awtorità jew il-Kummissjoni għad-deċiżjoni kif imsemmi fil-paragrafu (c) ta' dan is-subartikolu jew jekk l-Awtorità jew il-Kummissjoni, skond il-każ, wara li tiddeċiedi skond il-paragrafu (d) ta' dan is-subartikolu ma toħroġx il-permess fi żmien erba' ġimġħat, l-applikazzjoni għandha titqies li ġiet approvata u s-Segretarju ta' l-Awtorità għandu minnufih joħroġ il-permess għall-iżvilupp relativ soġġett għal dawk il-kundizzjonijiet standard li normalment jiġu imposti f'permess għall-żvilupp.

(7)(a) Meta applikazzjoni ma tkunx waħda li taqa' taħt is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, l-Awtorità għandha tieħu deċiżjoni dwar l-applikazzjoni mhux aktar tard minn sitta u għoxrin ġimgħa wara li tkun validat l-applikazzjoni.

(b) Id-disposizzjonijiet tal-proviso għas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu u tas-subartikolu (2), (3), u (4) ta' dan l-artikolu għandhom japplikaw mutatis mutandis għaż-żmien ta' sitta u għoxrin ġimgħa msemmi fil-paragrafu (a) ta' dan is-subartikolu."

Fil-każ odjern jirriżulta li permezz ta' ittra tat-30 ta' Ottubru 2002, l-Awtorità intimata bagħtet tinforma li qed iġedded iż-żmien sabiex tiddeċiedi dwar l-ewwel applikazzjoni tal-attriċi. Madanakollu, mill-atti jirriżulta li din l-applikazzjoni kif oriġinarjament waslet għand l-Awtorità fil-fatt ma kienitx konformi mal-policies tagħha kif irid l-ewwel sub-inċiż ta' dan l-artikolu. Jekk l-attriċi kienet verament temmen li l-applikazzjonijiet tagħha kienu jaqgħu taħt dan is-sub-inċiż, hija setgħet issegwi l-proċedura msemija fis-sub-inċiż (5) u (6) sabiex dawn l-applikazzjonijiet jiġu deċiżi mingħajr aktar dewmien. Iżda fir-realtà, u skont is-sub-inċiż (7), l-Awtorità kellha 26 ġimgħa biex tipproċessa l-applikazzjonijiet tal-intimata, liema żmien jibda jgħaddi minn dakħinhar li l-applikazzjoni tiġi validata, b'dan illi ż-żmien jibqa' sospiż skont ma jipprovdu s-sub-inċiż (2), (3) u (4). Meta wieħed iqis dan kollu fil-kuntest tal-proċess ta' applikazzjonijiet mertu tal-kawża, ma jistax jingħad illi kien hemm xi dewmien irraġjonevoli da parti tal-Awtorità.

Fuq kollo, jirriżulta li ħlief għall-email waħda li bagħat il-perit tal-attriċi lill-case officer f'April tal-2007, u čioè ftit qabel ma ġareġ l-outline development permit, l-attriċi qatt ma l-mentat dwar iż-żmien li kien qiegħed jieħu l-istess case officer sabiex iħejji r-rapport tiegħu dwar l-applikazzjoni tagħha u sakemm damet sabiex ġiet deċiża t-tieni applikazzjoni tagħha, ma jirriżultax li l-attriċi l-mentat dwar xi dewmien imqar darba.

Kif sewwa tissottommetti l-Awtorità intimata, jekk l-attriċi ġasset li fi kwalunkwe stadju tal-evalwazzjoni tal-applikazzjonijiet

tagħha, dawn kienu lesti sabiex jittressqu quddiem il-Bord għad-deċiżjoni tiegħu, hija kien imissha talbet illi jsir hekk, u mhux wara li l-case *officers* għamlu snin jaħdmu fuq l-applikazzjonijiet tagħha sabiex ikunu f'posizzjoni li jirrakomandaw li joħroġ il-permess, tilmenta li damu wisq!

Il-Qorti ma tistax ma żżidx tgħid illi jekk l-attriċi kienet daqstant konvinta mill-applikazzjoni tagħha, setghet appellat mid-deċiżjoni tal-Bord. Iżda għaż-żebbu it-triq tar-rikonsiderazzjoni. Ċertament illi kienet taf illi b'dan il-mod kien ser ikollha taċċetta tnaqqis fil-volum tal-iżvilupp tagħha sabiex fl-aħħar mill-aħħar jinhareġ il-permess.

Finalment, il-Qorti tqis illi huwa f'waqtu li tagħmel xi osservazzjonijiet dwar il-konvenju li kien ffirmaw Portanier għat-trasferiment tal-ishma fis-soċjetà attriċi.

Fil-fehma tal-Qorti f'dan il-konvenju ġie stipulat terminu li ma kienx realistiku meta wieħed iqis illi dakinar li ġie ffirmat lanqas biss kien għadu ħareġ l-*outline development permit*. Kienet imbagħad l-attriċi stess li ħalliet illi jgħaddu x-xhur qabel ma ssottomettiet l-applikazzjoni għall-*full development permit*.

George Portanier xehed illi l-konvenju skada fil-15 ta' Ottubru 2010 u dan għaliex sa dakinar ma kienx għadu ħareġ il-*full development permit*. Madanakollu, prova dwar dan kollu huwa ma ġabx. L-attriċi lanqas ma ġabet prova li volum ta' żvilupp illi ġie maqbul fil-ftehim kien realistiku fid-dawl tal-*policies* tal-Awtorită̄ intimata. L-attriċi ma tistax realistikament tinkludi kundizzjonijiet mhux fattibbli għal kollex imbagħad titlob id-danni għaliex il-permess ma ħariġx kif xtaqet jew sa meta riedet hi.

Fid-dawl tal-assjem ta' cirkostanzi meqjusa minuzzjozament din il-Qorti ma ssibx li jirrizulta dak in-ness ta' kawża u effett meħtieġ sabiex l-Awtorită̄ intimata tinżamm responsabbli għal xi telf.

Għaldaqstant u għar-raġunijiet premessi, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċċiedi l-kawża billi:

1. Tičhad l-eċċeazzjoni tal-preskrizzjoni sollevata mill-Awtorità intimata;
2. Tičhad l-eċċeazzjonijiet preliminari rimanenti tal-Awtorità intimata;
3. Tilqa' l-eċċeazzjonijiet fil-mertu tal-Awtorità intimata sa fejn dawn huma kompatibbli ma dak deċiż u għaldaqstant tičħad it-talbiet attriči.

L-ispejjeż tal-kawża jitħallsu kwantu għal tlett kwarti mis-soċjetà attriči u kwart mill-Awtorità intimata.

IMHALLEF

DEP/REG